

Микола Кордон

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПОЛЬЩА – «ЛОКОМОТИВ УКРАЇНИ В ЄВРОПІ»

Висвітлено питання підтримки Польщею євроінтеграційних прагнень України, економічної співпраці обох країн, вирішення спільних проблем на рівні євро регіонів, покращення можливостей для поїздок українців до Польщі та інших держав-членів Європейського Союзу.

Ключові слова: європейська інтеграція, Східне партнерство, Європа регіонів, візова лібералізація.

Kordon Mikołaj. Polska – „lokomotywą Ukrainy w Europie”.

Autor ukazał wsparcie udzielone przez Polskę europejskim aspiracjom Ukrainy, współpracy gospodarczej obu krajów, rozwiązywaniu wspólnych problemów na poziomie euroregionów, stworzenia lepszych możliwości podróży Ukraińców do Polski oraz innych państw-członków Unii Europejskiej.

Słowa kluczowe: europejska integracja, Wschodnie Partnerstwo, Europa regionów, wizowa liberalizacja.

Кордон Миколай. Польша – «локомотив Украины в Европе».

Освещены вопросы поддержки Польшей евроинтеграционных стремлений Украины, экономического сотрудничества обеих стран, решения общих проблем на уровне еврорегионов, улучшения возможностей для поездок украинцев в Польшу и другие государства-члены Европейского Союза.

Ключевые слова: европейская интеграция, Восточное партнёрство, Европа регионов, визовая либерализация.

Kordon Mykola. Poland as a “locomotive of Ukraine to Europe”.

The problems of Polish support of eurointegration aspirations of Ukraine, economic collaboration of both countries, decision of general issues at the level of the European regions, improvement of possibilities for the journeys of Ukrainians to Poland and other states-members of European Union are shown.

Key words: European integration, East partnership, Europe of regions, visa liberalization.

Польща є однією з країн, яка найбільш послідовно виступає за якнайшвидшу реалізацію євроінтеграційних намірів України. Свідченням цього стало створення в Міністерстві закордонних справ Польщі спеціальної групи, головною метою якої є сприяння євроінтеграції України.

Групу підтримки європейській інтеграції України створено у Європарламенті. До неї увійшли представники усіх фракцій європейських партій. Координатором обрано Павла Залевського, євродепутата від Республіки Польщі [1]. Остання ще до свого вступу в Європейський Союз у 2004 році називала себе «локомотивом України в Європі». Як член НАТО та Євросоюзу Польща продовжує лобювати інтереси України [2, с. 51]. Українські політики і журналісти люблять називати Польщу «нашим адвокатом у Європі».

Якщо у країнах - «старих» членах Європейського Союзу прихильників євроінтеграції українців 41 %, то у Польщі приєднання України готові підтримати 76% населення (15% проти). Відсоток прихильників вступу України в Європейський Союз серед усіх європейських країн найвищий у Польщі. Про це свідчать дані таблиці 1.

Проти вступу України в Євросоюз виступають більшість громадян Австрії, Німеччини, Люксембургу, Фінляндії, Голландії, Бельгії, Данії, Франції та Італії [3, с. 24].

У травні 2008 року Польщею за підтримки Швеції був представлений проект ЄС – Східне партнерство. Він має за мету зміцнення взаємин зі східними сусідами і є продовженням східного напрямку існуючої європейської політики сусідства. Ця ініціатива передбачає участь у ньому шести країн Східної Європи, передусім України [4].

29-30 вересня 2011 року в Польщі відбувся перший бізнес-форум Східного партнерства. Ця подія стала важливою для України з огляду на її інтеграційні процеси з Євросоюзом. Говорилося про впровадження в Україні європейських правил ведення бізнесу. Спільні економічні принципи не лише збільшать потік інвестицій в українську економіку, а й

Таблиця 1.

Країна	Підтримують вступ України до ЄС (%)	Проти вступу України до ЄС (%)
Литва	70	11
Кіпр	63	20
Словенія	63	25
Мальта	63	16
Словаччина	63	23
Швеція	61	28
Естонія	58	27
Греція	58	27
Угорщина	50	40
Іспанія	49	24
Португалія	46	29
Чехія	46	45
Великобританія	45	35
Латвія	44	36
Ірландія	44	26

відчинять двері європейського ринку для вітчизняних товарів. Передусім це потрібно Україні, адже нині Європа імпортує в Україну 30% продукції, натомість українська присутність на європейському ринку становить 1 % [5]. Головними партнерами України, як в експорті, так і в імпорті товарів залишаються Німеччина (вона посідає перше місце), після неї – Італія, і на третьому місці – Польща.

Отже, Польща – один із найважливіших економічних партнерів України. Лише в 2011 році товарообіг між Україною і Польщею зріс більш ніж на третину, досягши 6 мільярдів доларів. А структура українського експорту та польського імпорту свідчить про те, що ці товари сприяють розвитку внутрішнього виробництва в обох країнах [6].

Європа майбутнього – це у великій мірі Європа регіонів. Вони стали специфічним територіальним інструментом реалізації принципів європейської інтеграції. Єврорегіони створюються з метою вирішення спільних проблем, зокрема підвищення життєвого рівня населення прикордонних територій, розбудови комунікаційної інфраструктури, співробітництва у сфері економіки, освіти, охорони здоров'я, культури довкілля.

Серед єврорегіонів – єврорегіон Буг. До його складу входить чотири воєводства Республіки Польщі (Люблінське, Хелмське, Замосцьке, Тарнобжезьке) та Волинська область. Є також Карпатський єврорегіон, до складу якого входять окремі території Польщі, Угорщини й України.

Регіональне співробітництво здійснюється у сфері надзвичайних ситуацій. Одним з прикладів цього є підписання 14 серпня 2008 року договору між Державною пожежною охороною Підкарпатського воєводства Республіки Польща та Головним управлінням МНС у Львівській області «Про співпрацю в галузі запобігання та обмеження наслідків промислових аварій у рамках Програми сусідства Польща – Білорусь – Україна ІНТЕРРЕГ III А/ТАСІС СВС» [7, с. 13].

У ексклюзивному проекті – Європейській мережі регіональної кулінарної спадщини – Україну представляє Рівненська область. Вона, успішно пройшовши календарний термін, в 2009 році стала дійсним членом цієї престижної мережі. Це спільний проект влади та бізнесу, спрямований на популяризацію регіону в доволі оригінальний спосіб – через його кулінарну спадщину, регіональну кухню [8]. Смачною візитівкою Дня Європи 2010 року на Рівненщині стали 27 тортів, виготовлених у кольорах прапорів країн Євросоюзу.

Польща разом з Канадою, Угорщиною та Нідерландами фінансувала утилізацію в Україні близько 400000 одиниць протипіхотних мін. Вони були зібрані з 19 складів, розташованих по всій Україні та перевезені на завод хімічних виробів у Донецьку, який був модернізований для

проведення безпечної утилізації мін та вилучення вибухівки і пластику. Вибухівку було потім перероблено для використання в українській промисловості, метал здано на металобрухт, а з пластику вироблялися дитячі іграшки. Це було першим кроком на шляху знищення запасів майже семи мільйонів протипіхотних мін, що зберігаються в Україні [9; 10, с. 57].

Республіка Польща виділила 1 мільйон злотих на утилізацію в Україні ракетного палива меланж – токсичної речовини, незначне потрапляння якої в атмосферу призводить до серйозних і незворотних наслідків для живого організму. У вересні 2007 року в м. Радехові Львівської області було відкрито міні-завод з переробки та утилізації ракетного окислювача типу меланж. Установку було розроблено, випробувано і передано українській стороні польськими фахівцями [7, с. 14].

Польща робить дуже багато кроків у напрямку візової лібералізації, покращення можливостей для поїздок українців до Польщі та інших держав-членів ЄС. Цьому сприятиме створення по всій Україні мережі візових центрів, які функціонуватимуть одночасно з польськими консульствами. Загалом таких центрів буде чотирнадцять: в Івано-Франківську, Львові, Тернополі, Рівному, Луцьку, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Києві, Одесі, Хмельницькому, Житомирі, Вінниці, Севастополі чи Сімферополі (місто ще не погоджено) [11].

Польща першою (2 грудня 1991 р.) визнала незалежність України, а 4 січня 1992 р. було встановлено дипломатичні відносини між двома державами. Республіка Польща дуже багато зробила для просування України на Захід і активно підтримує її наміри в напрямі інтеграції в Європу. Європа, а насамперед ЄС, підтримують Польщу в розвитку її зв'язків з Україною. Республіка Польща сама зацікавлена в статусі держави, що поширює західноєвропейську політику на пострадянські країни. Адже саме цей статус надає вагомості її голосу на міжнародній арені. Відчутною була допомога Польщі у входженні України до європейських організацій.

1. *Іщенко Г.* Друзі допомагатимуть нашій інтеграції. / Г. Іщенко // Урядовий кур'єр. – 8 липня. – 2011.
2. *Стратегія і тактика, стан національної безпеки.* // Науково-інформаційний збірник. Випуск 35. – К. – 2006. – 366 с.
3. *45 % громадян Євросоюзу за вступ України в ЄС, 41 % – проти.* // Євробюлетень. – №7. – 2005. – С. 24.
4. *Нагребецька І.* Наш інтерес у східному напрямку євроспільноти. / І. Нагребецька // Урядовий кур'єр. – 8 вересня. – 2011.
5. *Процишин В.* Підприємці подадуть голос у Сопоті. / В. Процишин // Урядовий кур'єр. – 15 вересня. – 2011.
6. *Ільницька О.* Прозорий кордон полегшує життя. / О. Ільницька // Урядовий кур'єр. – 27 січня. – 2012.
7. *Горбулін В.* Чи сприятиме євроатлантична інтеграція України розвитку сильної Центральної Європи. / В. Горбулін // Україна – НАТО. – № 3. – 2008. – С. 5-15.
8. *Берташ В.* Рівненщина реалізує кілька спільних з Європою проєктів. / В. Берташ // Урядовий кур'єр. – 21 липня. – 2010.
9. *Кулик В.* Утилізація зброї та боєприпасів: важлива вчасна міжнародна допомога. / В. Кулик // Євроатлантикінформ. – № 6. – 2006. – С. 57-59
10. *Кулик В.* Утилізація боєприпасів: проблеми та шляхи їх вирішення. / В. Кулик // Україна – НАТО. – № 3. – 2007. – С. 56-59.
11. *Мацегора К.* Поляки відкривають візу за чотири дні. / К. Мацегора // Урядовий кур'єр. – 30 вересня. – 2011 р.